

Sikkerhetsdatablad Fuel Cell IM90i (300348)/ Fuel Cell IM65/IM250, IM50/IM200 (300341)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

Produktnavn : Fuel Cell IM90i (300348)/ Fuel Cell IM65/IM250, IM50/IM200 (300341)
 Produktkode : 300348, 300341
 Forstøvningsanordning : Aerosol

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Relevante, identifiserte bruksområder

Beregnet på allmennheten
 Bruk av stoffet/blandingen : Gasspatron

Bruk som blir frarådd

Ingen ytterligere informasjon foreligger

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

ITW Construction Products AS
 Billingstadsletta 14
 1376 Billingstad
 T +47 67 17 36 00 - F +47 67 17 36 01
www.itw.no

Kontaktperson : Terje Alexander Langfeldt (terje.langfeldt@itw.no)

1.4. Nødtelefonnummer

Land	Organisasjon/Firma	Adresse	Nødtelefon
Norge	Giftinformasjonen Directorate of Health and Social Affairs	P.O. Box 7000, St. Olavs Plass 0130 Oslo	112/ +47 22 59 13 00

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering iht. forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Aerosol 1 H222;H229

Fullstendig tekst for klassifiseringskategorier og H-setninger: se avsnitt 16

2.2. Merkingselementer

Merking i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Piktogrammer (CLP) :

GHS02

Signalord (CLP) : Fare
 Faresetning (CLP) : H222 - Ekstremt brannfarlig aerosol
 H229 - Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming
 Sikkerhetssetninger (CLP) : P102 - Oppbevares utilgjengelig for barn
 P210 - Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt
 P211 - Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennekilde
 P251 - Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk
 P410+P412 - Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C / 122 °F

2.3. Andre farer

Andre farer som ikke bidrar til klassifiseringen : Ingen under normale forhold.

Dette stoffet/blandingen oppfyller ikke vPvB-kriteriene i REACH-forordningen, vedlegg XIII

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER**3.1. Stoff**

Ikke anvendelig

3.2. Stoffblandinger

Navn	Produktidentifikator	%	Klassifisering iht. forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]
propen, propylen (Merknad U)	(CAS-nr) 115-07-1 (EU nr) 204-062-1 (EU-identifikasjonsnummer) 601-011-00-9 (REACH-nr) 01-2119447103-50	25 - 50	Flam. Gas 1, H220 Press. Gas

Merknad U (tabell 3.1):

Når de bringes i omsetning skal gasser klassifiseres som «Gass under trykk», i en av gruppene for komprimert gass, flytende gass, nedkjølt flytende gass eller oppløst gass. Gruppen avhenger av den fysiske tilstanden som gassen emballeres i og må derfor tildeles i hvert enkelt tilfelle.

H-setningenes klartekst, se under seksjon 16

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK**4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

- FØRSTEHJELP generell : Vanlig førstehjelp, ro, varme og frisk luft.
- FØRSTEHJELP etter innånding : Flytt forulykkede ut i frisk luft. Ved symptomer i luftveiene: Søk legehjelp.
- FØRSTEHJELP etter hudkontakt : Ta av tilsølte klær og vask eksponerte hudpartier med mildt såpevann. Skyll deretter med varmt vann. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
- FØRSTEHJELP etter øyekontakt : VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.
- FØRSTEHJELP etter svelging : Skyll munnen. IKKE framkall brekning. Gi ikke noe å drikke hvis personen er bevisstløs. Søk legehjelp ved ubehag.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Symptomer/skader : Antas ikke å være farlig under vanlige bruksforhold.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ingen spesifikke førstehjelpstiltak angitt.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK**5.1. Slokkingsmidler**

- Egnede brannslukningsmidler : Slukningsmiddel velges mht. omgivende brann. Vannspray, skum, pulver eller karbondioksid.
- Uegnet slukningsmiddel : Unngå vann i konsentrert stråle direkte mot brannpunktet; vil spre ilden.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

- Brannfare : Ekstremt brannfarlig aerosol. Damper er tyngre enn luft og kan bre seg langs bakken til tennkilder.
- Eksplisjonsfare : Eksplisjonsfare ved brann. Varmen kan forårsake trykkøkning og sprengning av lukkede containere, med spredning av brannen og økende fare for brannår/skader.
- Farlige nedbrytingsprodukter i tilfelle brann : Karbonoksider (CO, CO₂). røyk.

5.3. Råd til brannmannskaper

Beskyttelse under brannslukking : Gå ikke inn på brannområdet uten skikkelig personlig verneutstyr, inklusivt åndedrettsvern.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP**6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**

- Alminnelige forholdsregler : Benytt nødvendig verneutstyr - se avsnitt 8. Sørg for egnet ventilasjon, spesielt i lukkede områder. Unngå hud- og øyekontakt. Unngå innhalering av produktet. Ikke utsett for åpen ild. Røyking forbudt. Isolerer mot ild, om mulig, uten å ta unødig risiko. Fjern antennelseskilder. Vis spesiell forsiktighet for å unngå utladning av statisk elektrisitet.

For personell som ikke er nødpersonell

Ingen ytterligere informasjon foreligger

For nødhjelpspersonell

Ingen ytterligere informasjon foreligger

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

La ikke avløpsvann forurense dammer eller andre vannkilder. Dem opp med absorberende materiale og forhindre spredning og utslipp til vannkilder, kloakk og miljøet.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Til opprydding : Samle opp spill. Alt avfall samles opp i egnede og merkede beholdere og destrueres i henhold til gjeldende lokalt regelverk.

Rengjøringsmetoder : Vask helst med rengjøringsmidler. Ikke bruk løsemiddel.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Avfall behandles iht. avsnitt 13.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING**7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering**

Ytterligere farer under behandling : Beholder under trykk: Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk.

Forsiktighetsregler for sikker håndtering : Vask hendene og ethvert annet eksponert område med mildt såpevann, før du spiser, drikker, røyker, og før du forlater arbeidet. Sørg for god ventilasjon i arbeidsområdet for å hindre dannelse av damp. Unngå innånding av damper/aerosoltåke. Bruk påkrevd personlig verneutstyr. Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde. Eliminer alle antenneskilder. Beholder under trykk: Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk.

Hygieniske forhåndsregler : Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Vask alltid hendene etter håndtering. Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt. Vask hendene og ethvert annet eksponert område med mildt såpevann, før du spiser, drikker, røyker, og før du forlater arbeidet.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Tekniske tiltak : Følg relevante retningslinjer for jording for å unngå statisk elektrisitet.

Oppbevaringsbetingelser : Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C /122 °F. Lagres på brannsikker plass. Oppbevares utilgjengelig for barn. Oppbevares på et godt ventilert sted. Hold beholderen tett lukket. Oppbevares tørt. Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

Uforenlige materialer : Varmekilder.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Kontakt leverandør for ytterligere opplysninger.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE**8.1. Kontrollparametere**

Ytterligere informasjon : Personlig verneutstyr skal velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede tekniske kontrollmekanismer : Sørg for god ventilasjon av arbeidsplassen. Etabler stasjon for øyeskylling nær arbeidssted.

Personlig verneutstyr : Ved langvarig eksponering: Hansker.

Håndvern : Ved langvarig eller gjentatt hudkontakt skal det brukes vernehansker. Hansker i nitrilgummi. Beskyttelseshansker i PVA. Materialets tykkelse: >0,20mm. Gjennombruddstid: >240 min. STANDARD EN 374

Øyebeskyttelse : Bruk vernebriller hvis det er fare for kontakt med øynene ved sprut. STANDARD EN 166

Hud- og kroppsværn : Bruk egnede verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt

Åndretssvern : Ikke påkrevet

Begrensning og overvåkning av miljøeksponeringen : Unngå utslipp til miljøet.

Andre opplysninger : Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Personlig verneutstyr skal velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER**9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

Form	: Væske
Utseende	: Aerosol.
Farge	: Ingen data tilgjengelige
Lukt	: Ingen data tilgjengelige
Luktterskel	: Ingen data tilgjengelige
pH	: Ingen data tilgjengelige
Relativ fordampningshastighet (butylacetat=1)	: Ingen data tilgjengelige
Smeltepunkt	: Ingen data tilgjengelige
Frysepunkt	: Ingen data tilgjengelige
Kokepunkt	: 0
Flammepunkt	: Ingen data tilgjengelige
Selvantennelsestemperatur	: 455 °C
Nedbrytningstemperatur	: Ingen data tilgjengelige
Antennelighet (fast stoff, gass)	: Ekstremt brannfarlig aerosol
Damptrykk	: Ingen data tilgjengelige
Damptrykk ved 50 °C	: < 110 kPa
Relativ damp tetthet ved 20 °C	: Ingen data tilgjengelige
Relativ tetthet	: < 1
Løselighet	: Stoffet er uopløselig i vann.
Log Pow	: Ingen data tilgjengelige
Viskositet, kinematisk	: Ingen data tilgjengelige
Viskositet, dynamisk	: Ingen data tilgjengelige
Eksplorative egenskaper	: Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.
Brannfarlige egenskaper	: Ingen data tilgjengelige
Eksplasjonsgrenser	: Ingen data tilgjengelige

9.2. Andre opplysninger

Andre egenskaper	: Forbrenningsvarme: ≥ 30 kJ/g.
Ytterligere informasjon	: Ingen kjente.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET**10.1. Reaktivitet**

Ingen data tilgjengelige.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ekstremt brannfarlig aerosol. Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.

10.4. Forhold som skal unngås

Varme. Gnister. Bar flamme. Direkte solstråler. Overoppheting.

10.5. Uforenlige materialer

Unngå kontakt med: Vann.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Termisk nedbrytning kan danne: Karbonmonoksid. Karbondioksid.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER**11.1. Informasjon om toksikologiske effekter**

Akutt giftighet	: Ikke klassifisert
-----------------	---------------------

propen, propylen (115-07-1)

LC50 innhalering rotte (mg/l)	> 86 mg/l/4h
-------------------------------	--------------

Etsing/hudirritasjon	: Ikke klassifisert
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon	: Sprut i øynene kan forårsake irritasjon
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	: Ikke klassifisert
Skader på arvestoffet i kjønnseller	: Ikke klassifisert
Kreftframkallende egenskap	: Ikke klassifisert

Reproduksjonstoksicitet	:	Ikke klassifisert
STOT – enkelteksponering	:	Ikke klassifisert
STOT – gjentatt eksponering	:	Ikke klassifisert
Aspirasjonsfare	:	Ikke klassifisert

Fuel Cell IM90i (300348)/ Fuel Cell IM65/IM250, IM50/IM200 (300341)

Forstøvningsanordning	Aerosol
-----------------------	---------

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER**12.1. Giftighet**

Økologi - generell : Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig i henhold til gjeldende regelverk. Dette utelukker ikke at tilfeldige større utslipp eller ofte gjentatte mindre utslipp kan ha en skadelig eller forstyrrende innvirkning på miljøet.

propen, propylen (115-07-1)

LC50 fisk 1	51,2 mg/l
EC50 Daphnia 1	56,6 mg/l

12.2. Persistens og nedbrytbarhet**Fuel Cell IM90i (300348)/ Fuel Cell IM65/IM250, IM50/IM200 (300341)**

Persistens og nedbrytbarhet	Ingen data tilgjengelige.
-----------------------------	---------------------------

12.3. Bioakkumuleringsevne**Fuel Cell IM90i (300348)/ Fuel Cell IM65/IM250, IM50/IM200 (300341)**

Bioakkumuleringsevne	Forventes ikke å være bioakkumulerende.
----------------------	---

propen, propylen (115-07-1)

Biokonsentrasjonsfaktor (BCF REACH)	31
Log Pow	1,77

12.4. Mobilitet i jord**Fuel Cell IM90i (300348)/ Fuel Cell IM65/IM250, IM50/IM200 (300341)**

Økologi - jord/mark	Ikke relevant pga. produktets form.
---------------------	-------------------------------------

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**Fuel Cell IM90i (300348)/ Fuel Cell IM65/IM250, IM50/IM200 (300341)**

Dette stoffet/blandingen oppfyller ikke vPvB-kriteriene i REACH-forordningen, vedlegg XIII

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger : Ingen kjente.

AVSNITT 13: DISPONERING**13.1. Avfallshåndterings-metoder**

Regional lovgivning (avfall)	:	Avhendes som farlig avfall etter Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Innholdet/beholderen avhendes i henhold til den godkjente avfallsinnsamlerens sorteringsinstrukser.
Avfallshåndterings-metoder	:	Forurenset emballasje skal leveres til godkjent avfallsstasjon.
Anbefalinger for avfallsbehandling	:	Beholder under trykk - Skal ikke perforeres eller brennes, selv etter bruk.
Ytterligere informasjon	:	Den oppgitte EAL-kode er veiledende og avhengig av hvordan avfallet er oppstått. Sluttbruker må selv vurdere valg av riktig kode. Brennbar damp kan samles opp i containeren.
Europeisk avfallsliste (EAL) kode	:	16 05 04* - gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

I henhold til kravene fra ADR / RID / IMDG / IATA / ADN

ADR	IMDG	IATA	RID
14.1. FN-nummer			
1950	1950	1950	1950
14.2. FN-forsendelsesnavn			
AEROSOLBEHOLDERE	AEROSOLS	Aerosols, flammable	AEROSOLBEHOLDERE
Transportdokumentbeskrivelse			
UN 1950 AEROSOLBEHOLDERE, 2.1, (D)	UN 1950 AEROSOLS, 2.1		
14.3. Transportfareklasse(r)			
2.1	2.1	2.1	2.1

ADR	IMDG	IATA	RID
			
14.4. Emballasjegruppe			
Ikke anvendelig	Ikke anvendelig	Ikke anvendelig	Ikke anvendelig
14.5. Miljøfarer			
Miljøskadelig : Nei	Miljøskadelig : Nei Maritim forurensningskilde : Nei	Miljøskadelig : Nei	Miljøskadelig : Nei
Det foreligger ingen tilleggsinformasjoner			

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk**- Veitransport**

Klassifiseringskode (ADR)	: 5F
Spesiell bestemmelse (ADR)	: 190, 327, 344, 625
Begrensede mengder (ADR)	: 1I
Unntatte mengder (ADR)	: E0
Emballeringsinstrukser (ADR)	: P207, LP02
Spesielle emballeringsbestemmelser (ADR)	: PP87, RR6, L2
Bestemmelser om samemballering (ADR)	: MP9
Transportkategori (ADR)	: 2
Spesielle transportbestemmelser - kolli (ADR)	: V14
Spesielle transportbestemmelser - Lasting, lossing og håndtering (ADR)	: CV9, CV12
Spesielle transportbestemmelser om gjennomføring av transporten (ADR)	: S2
Tunnelbegrensingskode (ADR)	: D

- Sjøfart

Spesiell bestemmelse (IMDG)	: 63, 190, 277, 327, 344, 959
Begrensede mengder (IMDG)	: SP277
Unntatte mengder (IMDG)	: E0
Emballeringsinstrukser (IMDG)	: P207, LP02
Spesielle emballeringsbestemmelser (IMDG)	: PP87, L2
EmS-nr. (Brann)	: F-D
EmS-nr. (Spill)	: S-U
Stuingskategori (IMDG)	: Ingen

- Luftfart

PCA unntatte mengder (IATA)	: E0
PCA begrensede mengder (IATA)	: Y203
PCA begrenset maks. nettomengde (IATA)	: 30kgG
PCA emballasjeveiledning (IATA)	: 203
PCA maks. nettomengde (IATA)	: 75kg
CAO emballasjeveiledning (IATA)	: 203
CAO maks. nettomengde (IATA)	: 150kg
Spesiell bestemmelse (IATA)	: A145, A167, A802
ERG-kode (IATA)	: 10L

Jernbanetransport

Ingen data tilgjengelige

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke anvendelig

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER**15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen****eu-forskrifter**

Følgende begrensninger gjelder i henhold til vedlegg XVII i REACH forordning (EF) nr 1907/2006:

40. Stoffer som er klassifisert som brannfarlige gasser kategori 1 eller 2, brennbare væsker kategori 1, 2 eller 3, brannfarlig faste stoffer i kategori 1 eller 2, stoffer og stoffblandinger som i kontakt med vann avgir brennbare gasser, kategori 1, 2 eller 3, selvantennelig væske kategori 1 eller pyrofore faste stoffer i kategori 1, uavhengig av om de vises i del 3 i vedlegg VI til forordning (EU) nr 1272/2008 eller ikke.

propen, propylen

Inneholder ikke stoff på REACH sin kandidatliste

Inneholder ikke noe stoff som er oppført i REACH sitt Vedlegg XIV

Nasjonale forskrifter

Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger EU-forordning 2015/830 /EF, 1907/2006 (REACH), 1272/2008/EF (CLP), 790/2009/EF. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Transport av farlig gods: ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Det er ikke foretatt noen kjemikaliesikkerhetsvurdering

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Endringsindikasjoner:

Fareidentifikasjon. Opplysninger om bestemmelser.

2.1	Klassifisering iht. direktiv 67/548/EØS [DSD] eller 1999/45/EU [DPD]	Fjernet	
2.1	Klassifisering iht. forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]	Tilføyet	
2.2	Merking i henhold til direktiv 67/546/EØS eller 1999/45/EF	Fjernet	
2.2	Merking i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]	Endret	
3.2	Sammensetning/opplysninger om bestanddeler	Endret	

Datkilder : Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger EU-forordning 2015/830 /EF, 1907/2006 (REACH), 1272/2008/EF (CLP), 790/2009/EF. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Transport av farlig gods: ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO.

Utgivelsesdato : 10.03.2010

Redigert : 06.07.2016

Versjon : 3.0

Signatur : A. Åsebø Murel

Full tekst på H- og EUH setninger:

Aerosol 1	Aerosol, kategori 1
Flam. Gas 1	Brannfarlige gasser Kategori 1
Press. Gas	Gasser under trykk
H220	Ekstremt brannfarlig gass
H222	Ekstremt brannfarlig aerosol
H229	Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming

Opplysningene i dette sikkerhetsdatablad er basert på vår nåværende kunnskap og på gjeldende regelverk og nasjonal lovgivning. Informasjonen er basert på sist tilgjengelige data og er kun gjeldende for produktets tiltenkte bruksområde.